

(כפז חכיוות שמדוט)

אל תוכתע אם דויד בן-גוריון יחזור ויהיה ראש ממשלת ישראל עוד לפני הבחירות לכנסת. אף שמה שרת טרם הסכים להתפטר מתפקידו, גוברת בצמרת מפא"י הנטיה לצעד זה. כדי לתת משמעות מוחשית לדרישת המפלגה כי הבחורים יתנו רוב יציב לבר-גוריון, לפי דעה זו, הוכח כי רוב בחרי המפלגה רוצים במנהיג המסמל את האקטיביזם, לא בשרת המסמל קו הפוך, לא יתלהבו להצביע בעד מפא"י אם לא יהיו בטוחים שקולם יחזק את בי. ג'י.

לא מן הנמנע כי מיכצט לאומי חשוב, העגוד ליצור מצב פסיכולוגי חדש לגמרי, יכוצע בעת ובעונה אחת עם שיבתו של בי. ג'י. לתפקיד ראש-הממשלה.

בניגוד לפרשנים שטחיים, אין שום אפשרות כי תהיה בבחירות הקרובות "תזוזה ימנית". מספר קולות שניתנו למפלגות הפועלים בבחירות להסתדרות מבטיחות לחלוטין את שמירת הייצוג הנוכחי של השמאל

לפי הסיכום האחרון מבטיחים הקולות האלה :

34 ח-כים למפא"י, שאליהם יתווספו, כמשוער, 10 צירים נוספים מקולות לא-הסתדרותיים, ו-5 צירים מקולות הערבים.

8 וחצי ח-כים לאחדות-העבודה. יש להניח שיתווספו לכך קולות אקטיביסטיים לא-הסתדרותיים. ואולי ירדו כמה קולות שניתנו לה עידי חברי מפלגות שלא הופיעו בבחירות להסתדרות.

7 וחצי ח-כים למפ"ם, שאליהם יתווספו מספר קולות של הורי חברי המשקים. לשתי הסיעות יחו יהיו כמשוער יותר מקומות בכנסת מאשר למפ"ם המאוחדת בעבר.

3 ח-כים לפרוגרסיביים, שאליהם יתווספו לפחות 2 ואולי גם 3 מקומות מקולות אזרחיים.

2 וחצי ח-כים למק"י, שאליהם יש להוסיף לפחות מספר מקומות שוות מקולות הערביים. החישובים המשוערים למפלגות האחרות :

חרות תשמור על מעמדה, ואולי תוסיף ח-כ אחד, עקב עליית כוח המפלגה בין העולים החדשים מבני עדות המזרח.

גוזמן יקבל כשלושה ח-כים, אם ברשימה עצמאית, ואם בגוש עם מפלגה אחרת.

הדתיים יקבלו כ-11 ח-כים, אחרי שיפסידו כמה קולות לרשימת גוזמן.

אם חישוב זה נכון, יישארו לציונים-הכדליים מ-20 עד 23 ח-כים.

מספר הרשימות שיתמודדו בבחירות לכנסת השלישית יגיע עד 20, אם כי וועדת הבחירות המרכזית תבדוק היטב את זהות החותמים על כל בקשה להרכבת רשימה, כדי למנוע הקמתן של רשימות קיקיוניות.

תוך השבוע הבא תתברר אם מערכת התעמולה לבחירות לכנסת השלישית תהיה שקטה או סוערת. שרי ממשלה ממספר סיעות עושים עתה מאמצים אחרונים להגיע להסכם בינמפלגתי על סוחר התעמולה בבחירות, אם לא יגיעו השרים להסכם, יפתחו התותחים הכבדים של מנגנוני המפלגות בהפגזה מרכזת ללא הסתייגות, במועד האחרון — ה-15 ביוני

הודעה על שיגורה של מושחתת מפי-חרית לישראל עגולה להתפרסם במקוון תוך מספר שבועות. המשלחת שתגיע לכאן בסוף הקיץ תהיה בעלת סמכויות נרחבות עד כדי חתימה בראשי תיבות על הסכם מסחרי כולל עם ישראל. משלחת זו תגביר את הסיכויים לכינון יחסים

דיפלומטיים תמינים בין ישראל וסין העממית, עליהם רמז דוד הכהן במסיבת עיתונאים בשבוע שעבר.

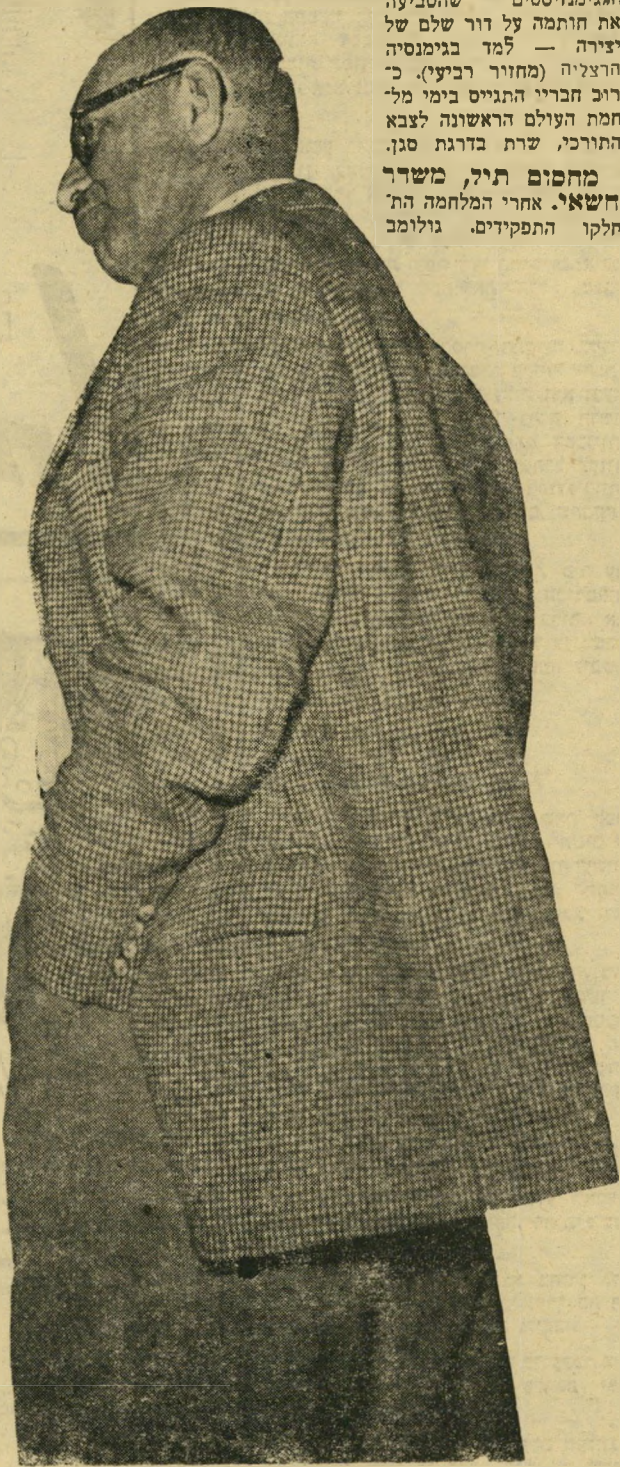
הקלות כלכליות נוספות צפויות בשבועות הקרובים. לא כל האשמה לכך תלויה בבחירות המתקרבות. בשנה האחרונה עלה הון האוצר במסבע-חיוץ במידה כזו, שהממשלה מעיינת עמה באפשרות לתתן אשראי לספסר אצרות עימן מסיימת ישראל יחסי מסחר.

הסיכויים דשחרורו הקרוב של מרדכי אורן מכלא פראג כמעט ואפסו. על כך מעידה שיחתו האחרונה של המיופיה-כהן הישראלי בצ'כוסלובקיה. עם אנשי חשרד-החיוץ שם. הציכים בקשו כי ישראל תמנע מהעלות את בעיית אורן בכל שיחה על יחסי ישראל-צ'כיה.

באדרת הירוקה השופעת של הגיוגל הסיר רח, בעלת כרטיסי-החבר מס' 58. ישראל ובורמה עמדו תחת חופת הידידות. בצד, נהגה למראה עיניו, עמד שדכן, גיבור השבוע: איש צמרת מפא"י, דויד הכהן, אחת הדמויות הססגוניות ביותר בארץ.

האיש שהיה נועד לייצג את הקו האסיתי העקבי ביותר במדיניות-החוץ הישראלית, דרך על אדמת היבשת בפעם הראשונה בגיל 10, עת עברה משפחתו מהומל הרוסית ליפן. כמו חבריו הקרובים — משה שרת, אליהו גולומב, דוב הוז ושאלו איגור, קבוצת ה"גימנויסטים" שהסביעה את חותמה על דור שלם של יצירה — למד בגימנסיה הרצליה (מחזור רביעי). כי רוב חבריו התגייס בימי מל-חמת העולם הראשונה לצבא התורכי, שרת בדרגת סגן.

מחפזים תילו, משרד חשאי. אחרי המלחמה התחלקו התפקידים. גולומב

דויד הכהן אסיה לאסיאתים

פנה להגנה, שרת למדיניות-החוץ, דויד הכהן, חניך בית-הספר הלונדוני לכלכלה (יחד עם שרת, אשר בחדרו גר) פנה למפעל חיו: סולל-בונה. כשהצטרף למפעל בשנת 1923 היה עסק זה. זעיר, כשפרש ממנו, זמנית, לפני שנתיים, היה מוקד הכלכלה הישראלית.

היה זה הכהן שהשיג מידי האנגלים את ההזמנה לבנות את חומת-טיגארט המפורסמת* ואת שדות-התייעפה בארץ, להשתתף בבניית מפעלי הנפט באיראן ובהקמת מיתקנים צבאיים בסוריה בימי המלחמה. לא היה זה מגעו היחיד עם האנגלים.

קו אדיר של מחסומי-חיל לאורך הגבול הצפוני, למניעת חדירתם של לוחמים ערביים בימי המאורעות, שנקרא על שם מתכננו הבייטי טיגארט.

העם

פרי הביכורים

כרחבי ישראל צעדו, רקדו ושרו השבוע רבבות ילדים קטנים, עטופים בגדי לובן, והביאו בטכסים סמליים את פירות הביכורים לעמם. המבוגרים עמדו מן הצד, תוך חיוך אכזרי (או אמהי). תשומת-לבם היתה מרוקנת לפרי הביכורים הגדול שהוגש למדינה כולה על-ידי אדם נמוך, שמנמן ושופע חיוך, לבוש בגדים שנראו גם הם, כאילו גלקחו ישר ממסכת שבועות ססגוניות.

מאז ראשית היוולדה של האומה העברית החדשה הציפו, מדי פעם, געגועים עמוקים למרחבי אסיה את התודעה הלאומית. ככל שנערמו המכשולים על דרך זו, ככל שרבו האכזבות, התעמקו געגועים אלה. דומה היה שלעולם לא יבישילו פרי.

ביקורו של אונו בישראל אינו רק הברי קור הראשון של ראש ממשלה זרה בישראל. הוא גם אינו רק נצחון דיפלומטי במאבק עם ממשלות ערב. הוא קודם כל, תזכורת גדולה לעובדות-יסוד לאומיות, ששום גירס לא יוכל לשנותה: ישראל היא מדינה אסיאתית. בניה הם אסיאתים, גורלה קשור לחיים ולמות עם גורל היבשת הגדולה.

אורחים

בדרך בורמה

בכיסא הנוח שבקונסטלישן של אל-על ישב גבר צעיר, שמנמן, חייכני, לבוש חלבושה לאומית בורמאית: שמלה ארוכה משובצת, המגיעה עד לקרסוליים, ועליה מעיל בג צמר המכופתר כפתור-כסנייים. לראשו חבש כיפת-קש המכוסה במטפחת צהובה בצדה. היה זה השלב האחרון (ניקיסיה-לוד) בדרך של ראש-ממשלת בורמה, ארנו, שבא לבקור של תשעה ימים בישראל. האורח לא הסיר את עיניו מהגוף החלוף אלף מטר מתחתיו, האזין להסבריו (באנגלית) של פקיד אל-על גבוה, ירחמיאל שרם, על הנוף — חופי ישראל.

ליד חלון אחר ישבה אשתו של ארנו, דר-מיאאי, גם היא האזינה להסברים על הנוף, אך בשפה הבורמאית, מפי אשה צעירה בעלת שם לא בורמאי ולא ישראלי — שמחה שווקפשי, עולה חדשה מבורמה, שנבחרה במיוחד לתפקידה זה.

מעל חיפה הצטרפו למטוס הארבעה-מנועי ארבעה מטוסי קרב ישראליים, ליווהו עד ללוד, נפרדו ממנו רק מעל מסלול הנחיתה, בצלילה הפגנתית יפה, משני עבריו של הקונסטלישן.

הדרך היחידה, ארנו ירד את המדרגות כשחיוך נעים מרחף על שפתיו המלאות, לאור ברקי המצלמות. למטה חיכה לו ראש ממשלת ישראל, משה שרת, לבוש חליפה קייצית קלה, אפורה, בלווית אשתו ציפורה לבושה חליפה עשירה מבד דומה. גם שרת חייך, לחץ אז ידו של חברו למקצוע, לאחר מכן הכיר לאורח את בני לווייתו, משה דיין, לוי אשכול ומיכאל סימון. לא היה כל צורך להכיר לאורח את בן הלווייה הרביעי, דוד הכהן (ראה להלן).

במסעדת שדה התעופה, נמשך טכס ההכרזת, לאור ברקי המצלמות. בחיוך הציג משה שרת את שגרירי בריטניה וברית-המועצות צית שישבו בצוותא: "אצלנו הם ביחד". ארנו השיב בחיוך, קם וקרא מהגניו נאום ברכה קצר, בו הביע את תקוותו כי עם בורמה ועם ישראל יקשרו קשרי ידידות על אף המרחק הגדול המפריד בניניהם.

רבע שעה מאוחר יותר, לאחר שהמסקאות הקרים אולו והשיחה הפורמלית דעכה, קמו האורח ומארחיו, יצאו לעבר המכוניות שחיכו להביאם לירושלים. היתה למכוניות רק דרך אחת המקשרת את השפלה הישראלית עם הבירה: כביש בורמה*.

יחסי חוץ

דמי-חן של שדכן

החתן, לבוש באדרת החומה של הרי יהודה ומדבר הנגב, בעל כרטיס-חבר מס. 59 של אר"ם, הושיט את ידו לכהן, שהייתה לבושה

* הכינוי שניתן לכביש הזמני שנסלל בפרוודור ירושלים במלחמת השחרור, על שם הכביש המפורסם שקישר במלחמת העור למ השניה בין בנות-הברית לבין סין המנוחת על ידי היפאנים.